

M.S.W. SEM-II (CBCS) (2016 COURSE) : SUMMER - 2018

**SUBJECT: FCD-6: FAMILY LIFE & POPULATION
EDUCATION**

Day: **Wednesday**
Date: **02/05/2018**

S-2018-0421

Time: **10.00 AM TO 01.00 PM**
Max Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer book.
-

SECTION-I

Q.1 Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**

- a) Concept of family life cycle
- b) Objectives of family life education
- c) Planned parenthood

Q.2 Discuss the developmental stages in family life cycle. **(10)**

OR

Explain the different areas of family life education.

Q.3 Define family life education & highlight its significance. **(10)**

OR

Examine the role of family, school and peer group in family life education.

SECTION-II

Q.4 Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**

- a) Significance of sex education
- b) Concept of population education
- c) Sexually transmitted diseases

Q.5 Discuss the government initiatives for population planning and control in India. **(10)**

OR

Write an essay on population policy in India.

Q.6 Write a detail note on 'Need and Significance of population education.' **(10)**

OR

Explain the concept of human sexuality and discuss the objectives of sex education.

* * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग-१

- प्र.१ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) (१०)
- अ) कुटुंब जीवन चक्राच्या संकल्पना
ब) कुटुंब जीवन शिक्षणाची उद्दिष्ट्ये
क) नियोजित पालकत्व
- प्र.२ कुटुंब जीवन चक्राच्या विकासात्मक टप्प्यांवर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
- कुटुंब जीवन शिक्षणाची विविध क्षेत्रे स्पष्ट करा.
- प्र.३ कुटुंब जीवन शिक्षणाची व्याख्या देऊन त्याच्या महत्त्वावर प्रकाश टाका. (१०)
- किंवा
- कुटुंब जीवन शिक्षणात कुटुंब, शाळा व सवंगडी यांच्या भूमिकांचे परीक्षण करा.

विभाग-२

- प्र.४ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) (१०)
- अ) लैंगिक शिक्षणाचे महत्व
ब) लोकसंख्या शिक्षणाची संकल्पना
क) लैंगिक संबंधातून पसरणारे आजार
- प्र.५ भारतातील लोकसंख्या नियोजन व नियंत्रणाकरीता शासनाने केलेल्या प्रयत्नांवर चर्चा करा. (१०)
- किंवा
- भारताच्या लोकसंख्या धोरणावर निबंध लिहा.
- प्र.६ 'लोकसंख्या शिक्षणाची गरज व महत्व' यावर सविस्तर टिप्पणी लिहा. (१०)
- किंवा
- मानवी लैंगिकतेची संकल्पना स्पष्ट करून, लैंगिक शिक्षणाची उद्दिष्ट्ये यावर चर्चा करा.